

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

sioufaslaw.gr

Ν. 5042/2023: ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΩΝ, ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ν. 5042/2023: ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΩΝ, ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η μέχρι πρόσφατα αποσπασματική ρύθμιση της διαχείρισης των **δεσμευμένων** και **κατασχεθέντων** περιουσιακών στοιχείων, αλλά και η παντελής έλλειψη διατάξεων που αφορούσαν στη διαχείριση των **δημευμένων** περιουσιακών στοιχείων καθιστούσαν δυσχερή τη διαφανή και αποτελεσματική αξιοποίησή τους. Με το νέο **νόμο 5042/2023**¹ θεσπίζεται ένα ενιαίο πλαίσιο, σύμφωνα με τις επιταγές της **Οδηγίας 2014/42/ΕΕ**², τόσο για την **ανάκτηση** και

¹ Ν. 5042/2023 (ΦΕΚ 88/Τ.Α'/10-04-2023): «Διαχείριση των δεσμευμένων, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχεμένων, και των δημευμένων περιουσιακών στοιχείων τα οποία προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1095/2010, 648/2012, 600/2014, 806/2014 και 2015/2365 και των Οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2014/59/ΕΕ και (ΕΕ) 2017/1132, λήψη μέτρων προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP), και λοιπές διατάξεις

² Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (L 127/39, 29-4-2014)

διαχείριση των δεσμευμένων, κατασχεμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων **που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες** όσο και για τη **χρήση** αυτών προς το δημόσιο συμφέρον, κοινωνικούς σκοπούς ή την ικανοποίηση του θύματος.

- **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ ΚΑΙ ΔΕΚΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΥΣΙΑΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΕΣΗΣ**

- Για **χρηματικά ποσά**, που **δεσμεύονται ή κατάσχονται** από την αρμόδια αρχή ή το δικαιοδοτικό όργανο, προβλέπεται η **δημόσια κατάθεση**, με εντολή της δικαστικής αρχής, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (εφεξής: Τ.Π.Δ.) υπέρ της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε., εφεξής: Φορέας Διαχείρισης). Στο Τ.Π.Δ. συστήνεται δεσμευμένος έντοκος καταθετικός λογαριασμός με ξεχωριστό υπολογαριασμό ανά δικαιούχο, ύποπτο, κατηγορούμενο ή υπόθεση, όπου κατατίθενται τα παρακατατεθέντα ποσά.

- Για τα **δεκτικά ακριβούς αποτίμησης** περιουσιακά στοιχεία, όπως τον **χρυσό**, το **συνάλλαγμα** και οποιοδήποτε άλλο είδος εντάσσεται στο δελτίο ισοτιμιών της Τράπεζας της Ελλάδος, τα οποία δεσμεύονται ή κατάσχονται, προβλέπεται η **δημόσια κατάθεσή** τους στο Τ.Π.Δ., η **ρευστοποίησή** τους από τον Φορέα Διαχείρισης και η κατάθεση του αντιτίμου στον έντοκο δεσμευμένο καταθετικό λογαριασμό του Τ.Π.Δ..

- Για τα **μη δεκτικά ακριβούς αποτίμησης** περιουσιακά στοιχεία, όπως **τιμαλφή** και **συνάλλαγμα** μη περιλαμβανόμενο στο δελτίο ισοτιμιών της Τράπεζας της Ελλάδος, τα οποία δεσμεύονται ή κατάσχονται, προβλέπεται η **αυτούσια παρακατάθεσή** τους στο **Τ.Π.Δ.** και η **αξιοποίησή** τους μετά την έκδοση της αμετάκλητης απόφασης περί της δήμευσής τους.

- **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

- Τα **κινητά** περιουσιακά στοιχεία, που **δεσμεύονται ή κατάσχονται**, φυλάσσονται από μεσεγγυούχο και μπορούν να **εκποιούνται** μόνο μετά την έκδοση της αμετάκλητης απόφασης για τη δήμευσή τους. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η εκποίηση ή η διάθεσή τους από τον Φορέα Διαχείρισης, μετά από σύμφωνη γνώμη της εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής και την προηγούμενη ακρόαση του ιδιοκτήτη. Η **διάθεσή** τους μπορεί να γίνεται, είτε δωρεάν, είτε έναντι ανταλλάγματος, ιδίως, σε φορείς του δημόσιου τομέα, Οργανώσεις Κοινωνίας των Πολιτών και Κοινοφελείς Φορείς για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών.

- Ως προς τη διαχείριση των **δημευμένων κινητών** περιουσιακών στοιχείων, των οποίων η κυριότητα περιέρχεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση στο Δημόσιο, προβλέπεται, είτε η

εκποίησή τους από το Φορέα Διαχείρισης, είτε η **διάθεσή** τους προς αποζημίωση του θύματος ή για κοινωνικές σκοπούς.

- **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

- Για τα **δεσμευμένα ή κατασχεμένα ακίνητα** προβλέπεται αποκλειστικά η **εκμίσθωση ή παραχώρηση της χρήσης** τους σε τρίτους **με αντάλλαγμα**, για την **εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού**, αποκλεισμένης της εκποίησής τους. Αν πρόκειται για ακίνητο μεγάλης οικονομικής αξίας, η **διαχείρισή** του δύναται να ανατεθεί στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (εφεξής: **ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.**). Το μίσθωμα ή το χρηματικό αντάλλαγμα κατατίθεται στον δεσμευμένο υπολογαριασμό του δικαιούχου, που τηρείται στο Τ.Π.Δ..

- Τα **δημευμένα ακίνητα** περιέρχονται στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου. Όταν στην απόφαση περί δήμευσης ορίζεται ότι το ακίνητο μπορεί **να χρησιμοποιηθεί για το δημόσιο συμφέρον, κοινωνικούς σκοπούς ή την ικανοποίηση του θύματος**, ο Φορέας Διαχείρισης προβαίνει στις δέουσες ενέργειες. Σε αντίθετη περίπτωση, το ακίνητο καταγράφεται στο Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας (Μ.Α.Π.), ως ακίνητο που ανήκει στην κυριότητα του ελληνικού Δημοσίου και η διαχείριση και η **αξιοποίησή** του ανατίθεται στην **ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.**.

- **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Οι διατάξεις για τη διαχείριση των δεσμευμένων, κατασχεθέντων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων θα τεθούν σε ισχύ από την **1η Ιανουαρίου 2024**.

Ιφιγένεια Διαμαντοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑ.ΠΕΙ.

Υπ. Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου